

Sensorveiledning

MEVIT2112 Vår 2020

Oppgave: Hvilken betydning har kildekritikk i journalistikken? Diskuter dette spørsmålet. Inkluder temaer som ekspertkilder, journalistikkens legitimitet og rolle i demokratiet. Trekk inn relevante eksempler i diskusjonen.

Følgende er på pensumlisten i emnet:

Bøker:

- Allern, Sigurd (2018): Journalistikk og kildekritisk analyse. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Carlson, M. Journalistic authority: Legitimizing news in the digital era.
- Hangaard, B. Simonsen, A. H. & S. Steensen (2013). Journalistikk: En innføring. Oslo: Gyldendal akademisk. Kapittel, 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12.
- Kristiansen, N. og I. Spilde (2015) Forskningsjournalistikk En innføring. Oslo, Cappelen Damm.

Artikler:

- Ekström, M. og O. Westlund. (2019). Epistemology and journalism. The Oxford Research Encyclopedia. <https://oxfordre.com/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-806>

Anbefalt litteratur:

- NOU 2017: 7 *Det norske mediemangfoldet* <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2017-7/id2541723/> Kap 3-7. 125 sider

Tema for forelesningene har vært som følger:

Undervisning	Pensum
Introduksjon: Hva er journalistikk?	Handgaard, Simonsen & Steensen kap. 1 og 2, Allern kap. 1, 3, 10, Carlson s. 1-74, Ekström og Westlund, Kristiansen og Spilde kap. 1
Journalistikk, kildekritikk og sjangre	Hangaard og Simonsen kap. 4, 5, 10, 11, 12; Carlson kap. 5, 7, Allern kap. 3, 4, 5
Kritisk forskningsjournalistikk	Kristiansen og Spilde
Forskningsformidling	Kristiansen og Spilde, Allern kap. 5, 10, Hangaard, Simonsen & Steensen kap. 10

Undervisning	Pensum
Første del: Radio-/podcastprod. v/ Tine Eide. Andre del: Kvalifiseringsoppgaven	Handgaard, Simonsen & Steensen kap. 10, 12
Utfordringer for journalistikken og journalistisk legitimitet	Carlson, Ekström & Westlund Anbefalt litteratur: NOU 2017: 7 <i>Det norske mediemangfoldet</i> kap. 3-7
Journalistikkens form, kilder og tolkningsrammer	Allern kap. 5 og 10; Carlson kap. 2 og 5; Ekström & Westlund; Hangaard mfl. kap 12
Oppsummering	Alt pensum er relevant

Veiledning til sensorer

Emnet har gitt studentene en innføring i journalistikk og journalistikkens rolle i samfunnet, inkludert temaer som kjennetegn ved journalistikk (e.g. kildekritikk og kildemønstre i journalistikken, sannferdighetskravet) og journalistikkens legitimitet/tillit til journalistikk og nyhetsmediene.

Emnet har tatt for seg overordnende kjennetegn ved journalistikk, men har samtidig fokusert spesielt på forskningsjournalistikk og møtet mellom forskning, forskere og journalister/nyhetsmediene. Som kvalifiseringsoppgave leverte studentene en forskningsjournalistisk nyhets- eller featureartikkel + et refleksjonsnotat. Pensum, undervisning og kvalifiseringsoppgave bør ha gjort studentene godt rustet til å diskutere betydningen av kildekritikk generelt og relasjonen mellom ekspertkilder og journalister spesielt.

Kildekritikk har blitt grundig gjennomgått og diskutert i undervisningen. Dette behandles spesielt i Allerns bok og i Kristiansen & Spilde kapittel 2 og 3.

I tillegg drøfter både Allern, Carlson, Kristiansen og Spilde relasjonen mellom (ekspert)kilder og journalister. Carlson kommer spesifikt inn på journalistikkens legitimitet(autoritet), og betydningen av kilder for journalistikkens autoritet. Disse temaene har også blitt drøftet som del av undervisningen.

Kandidatene bør forklare hva kildekritikk er og få frem aspekter ved hvorfor kildekritikk er viktig, og å relatere dette til ekspertkilder, journalistikkens legitimitet og rolle i demokratiet.

Allern definerer kildekritikk som «Å gi en gjennomtenkt vurdering av kilders troverdighet, kildematerialets informasjonskvalitet og dets relevans for den saken som dekkes» (Allern, 2018, s. 51). Dette dekker spørsmål som: Hvem er avsender? Vurdering av kildens troverdighet og kompetanse, vurdering av kildens tendens (ståsted, vinkel, motiver, bindinger), kildematerialets opprinnelse, kryssjekk av kilder mm.

Gode og sterke kandidater svarer mer utdypende på oppgaven, klarer å anvende pensumbegreper, og å trekke tydelige paralleller og å diskutere relasjonen mellom kildekritikk, ekspertkilder, journalistikkens legitimitet og dens samfunnsrolle. De evner å få frem hvordan elementene henger sammen, og bruker illustrerende eksempler.

Andre relevante aspekter som er del av pensum og undervisning og som kan trekkes inn i diskusjonen er: journalistisk kunnskap/epistemologi, journalistikk som sosial konstruksjon sannferdighetskravet/sannhetssøken, journalistikkens rolle som sentral formidler av informasjon, objektivitetsidealet, kildemønstre, ekspertkilder og relasjonen mellom journalister og ekspertkilder/forskningens rolle i journalistikken.

Svært gode kandidater trekker gjerne inn Carlson-boken og hans diskusjon av journalistisk autoritet, klarer å forklare og vise hva Carlsons hovedtese innebærer og å relatere den til betydningen av kildekritikk i journalistikken. Carlsons bok fokuserer på hva som gjør at journalistikk oppfattes som legitim – eller hva som bidrar til at en nyhetshistorie oppfattes som en legitim beretning om verden. Journalistisk autoritet defineres av Carlson som «a contingent relationship in which certain actors come to possess a right to create legitimate discursive knowledge about events in the world for others» (s. 13). Carlson tar for seg ulike sider ved dette, med ett kapittel som fokuserer spesielt på betydningen av kilder. I tillegg til selve definisjonen av journalistisk autoritet, vil kilde-kapittelet være særlig relevant å trekke inn i diskusjonen. Ekström og Westlund er inne på noen av de samme poengene som Carlson i sin diskusjon av journalistikk og epistemologi. Carlson-boken og Ekström & Westlund-artikkelen er begge noe vanskeligere tilgjengelig enn øvrig pensum. For å oppnå de høyeste karakterene bør kandidatene innom også disse pensumbidragene (i det minste fall ett av bidragene), og tydelig vise deres relevans i en diskusjon av kildekritikk.